

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind recuperarea
datoriilor istorice ale unor state față de România**

Analizând **propunerea legislativă privind recuperarea datoriilor istorice ale unor state față de România**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B91 din 18.03.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea unor măsuri în scopul recuperării datoriilor istorice ale unor state față de România.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității prezentului demers, semnalăm că, potrivit **art.1** din propunerea legislativă, aceasta are în vedere mandatarea Guvernului „pentru a deschide negocierile cu unele țări membre ale UE, precum și Federația Rusă, cu scopul recuperării datoriilor de stat față de România”.

Precizăm însă că negocierile purtate între state la nivel internațional reprezintă o etapă prealabilă necesară încheierii tratatelor. Având în vedere acest lucru, rezultă că, în realitate, propunerea legislativă are ca scop acordarea prin lege, de către Parlament, Guvernului, a unui mandat în vederea încheierii unor tratate internaționale în numele României.

O astfel de soluție legislativă nu poate fi însă reținută, întrucât excede cadrului stabilit de Legea fundamentală în privința separației puterilor în stat, precum și a modalității de exercitare a atribuțiilor puterilor statului în ceea ce privește realizarea politicii externe a țării.

Menționăm că, potrivit art.102 alin.(1) din Constituție, **realizarea politicii externe a țării se face de către Guvern, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament**, iar una dintre formele de exercitare a politicii externe a țării o reprezintă încheierea de tratate internaționale în numele României, care, potrivit art.91 alin.(1) din Constituție, se negociază de către Guvern. Exercitarea acestei competențe constituționale a Guvernului se realizează potrivit dispozițiilor Legii fundamentale, conform normelor de drept internațional, ale Legii nr.590/2003 privind tratatele, precum și cutumelor instituționale interne.

În aplicarea acestei norme constituționale, art.3 alin.(1) din Legea nr.590/2003 privind tratatele, prevede că pentru inițierea negocierilor unui tratat la nivel de stat, Ministerul Afacerilor Externe, singur sau, după caz, împreună cu ministerul sau autoritatea administrației publice centrale în competențele căruia sau căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, elaborează un memorandum, care va fi avizat de către toate ministerele în competențele cărora se află, din punct de vedere substanțial, celelalte domenii reglementate prin tratat și însușit de către Guvernul României prin semnătura primului-ministru, după care va fi înaintat spre aprobare Președintelui României. În doctrină s-a precizat că această reglementare „decurge, în mod firesc și ordonat, din organizarea statală existentă în societatea noastră și concordă cu principiile constituționale și cu ansamblul legislației interne”¹. **Prin urmare, inițiativa declanșării negocierilor în vederea încheierii unui tratat internațional în numele României aparține exclusiv puterii executive, și nu Parlamentului.**

Legea fundamentală nu cuprinde nicio normă prin care Parlamentului, ca organ reprezentativ al poporului român, să-i fie conferite competențe în fazele premergătoare ratificării tratatelor internaționale. Potrivit Constituției, Parlamentul, prin ratificarea

¹ Ion M. Anghel, „Dreptul tratatelor. Addendum. Comentarii asupra Legii nr.590/2003 privind tratatele”, vol. III, Editura Lumina Lex, București, 2005, pag.118.

tratatelor în numele României, **are însă ultimul cuvânt** în ceea ce privește încheierea acestora, întrucât prin ratificare se exprimă consimțământul statului român de a-și asuma drepturile și obligațiile stabilite prin tratat. În lipsa ratificării prin lege, de către Parlament, tratatul nu produce efecte în ordinea juridică internă.

Prin urmare, în actuala construcție constituțională, prin lege nu se poate reglementa niciun **aspect particular** referitor la declanșarea procedurilor pentru încheierea unor **tratate determinate**, în numele României. Astfel, legea nu poate avea ca obiect stabilirea partenerilor internaționali cu care să se poarte negocieri, a obiectului negocierilor, a scopului acestora, a limitelor mandatului de negociere sau a termenelor în care să fie raportate rezultatele negocierilor.

Ținând seama de aspectele prezentate mai sus, propunerea legislativă, nu poate fi adoptată.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București
Nr. 356 / 15.04.2015